ВІДМОВА ВІД ПАСОВИЩ ШКОДИТЬ БІОРІЗНОМАНІТТЮ, - РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Біорізноманіття

Біорізноманіття

Відмова від пасовищ, а також зосередження уваги на монокультурних плантаціях лісів завдає шкоди біорізноманіттю та впливає на його здатність надавати послуги, які забезпечують ефективне функціонування екосистем, - свідчать дослідження, проведені в Естонії.

Луки є одними з екосистем в Європі, які мають найбільше біорізноманіття. Вони також відіграють значну роль у наданні екосистемних послуг, життєво важливих для сільського господарства та суспільства, таких як запилення, підтримка якості ґрунту та природна боротьба зі шкідниками. Існування луків багато в чому тримається на такій діяльності людини, як випас худоби і скошування трави, але зміни у землекористуванні призвели до різкого скорочення лук протягом останнього століття. Найбільша частка втрат пов'язана з перетворенням луків на орні землі.

Значну роль також зіграли занедбаність луків, що призводить до розвитку чагарників, та лісонасадження з використанням лісових плантацій.

Незважаючи на визнання важливості луків, їхнє знищення триває. В останні роки садіння дерев розглядається як засіб пом'якшення наслідків зміни клімату, що створює ще одну загрозу для цих середовищ існування.

В Естонії втрачено 95% напівприродних пасовищ. Тому дослідники вирішили вивчити вплив занедбаних пасовищ і лісонасаджень на надання екосистемних послуг. Вони проаналізували великий набір даних, зосереджений на зміні землекористування в естонських альварах – напівприродних луках на вапняних корінних породах. Ці дані були зібрані між 2014 і 2016 роками в рамках проєкту LIFE to Alvars, профінансованого ЄС.

Для вивчення були обрані 35 великих історичних лучних ділянок, які мають потенціал відновлення. У межах цих ділянок було визначено 105 зон, які класифікували відповідно до їхнього стану як «відкриті», «зарослі» або «заліснені» зони. Для оцінки біорізноманіття в зонах дослідники розрахували видове багатство 10 груп організмів, починаючи від судинних рослин і лишайників та закінчуючи жужелицями і птахами. Використовуючи різні підходи до вимірювання, дослідники також вивчили, наскільки ефективним було середовище проживання у наданні восьми екосистемних послуг.

Аналіз показав, що у порівнянні з відкритими луками, занедбані луки і лісонасадження сприяли зниженню рівнів запилення та контролю за шкідниками, зменшенню кормів для пасовищних тварин, погіршенню якості ґрунту, зменшенню доступності дикорослих продуктів та погіршенню культурної оцінки ландшафту. Таким чином, збереження пасовищ за допомогою поміркованих підходів до управління має тривати там, де це практикується. Зарослі чагарниками території мають відновлюватися, щоб забезпечити максимальне біорізноманіття та надання

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©

екосистемних послуг.

У більш широкому сенсі дослідники стверджують, що зосередження уваги лише на одному питанні, такому як пом'якшення клімату за допомогою поглинання вуглецю в лісових плантаціях, може призвести до неналежної уваги до того, як функціонують більш великі екосистеми. Наприклад, дослідники не виявили різниці у вмісті органічного вуглецю у ґрунті між різними класами пасовищ, але якість ґрунту на заліснених ділянках була нижчою, причому ці ділянки мали значно менше різноманіття корисних грибів.

Отримані дані свідчать про те, що **заліснення луків з високим різноманіттям не слід розглядати як сталу стратегію пом’якшення кліматичних змін, оскільки втрати від цього підходу переважають прибутки.** Крім того, дані підкреслюють ключовий принцип збереження: чим більше біорізноманіття територій, тим ефективніше вони здатні забезпечувати низку життєво важливих функцій для підтримання життя на землі. Це фундаментальний принцип, який застосовується не лише до пасовищ, а й до управління збереженням усіх різноманітних середовищ існування.

Детальніша інформація:

- Стаття на сайті Європейської комісії

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©